

TALMANSKONFERENSENS FRAM-
STÄLLNING nr 1/1989-90 till landstin-
get med förslag till ändring av lands-
tingets beslut om arvode för lands-
tingsman.

Ärendets bakgrund

Enligt bestämmelserna i 12 § landstingsordningen åtnjuter landstingsman av landskapsmedel arvode och övriga ersättningar enligt landstingets beslut. Landstingsmannaarvodet och övriga ekonomiska ersättningar regleras i landstingets beslut av den 10 november 1977. Beslutet har ändrats den 11 januari 1984, 26 september 1986 och 26 maj 1989 i olika detaljer.

Arvodet utgår enligt beslutet som ett dagsarvode för varje dag landstinget är samlat. Arvodet utgör en 1/365-del av årsarvodet inklusive dyrortstillägg för första dyrortsklassen i en löneklass som är sex löneklasser lägre än den högsta tillämpade löneklassen. Arvodet beräknas därför f.n. på löneklass A 28.

Enligt ett principbeslut från 1981 om landstingets arbetstider skall landstinget arbeta 150-160 dagar per arbetsår. Höstsessionen omfattar ca 80 dagar och vårsessionen ca 60 dagar, vartill kommer den s.k. avslutningssessionen för vars behov 10-15 dagar ansetts tillräckliga. Enligt 1981 års landstingsbeslut förutsätts att landstinget separat skall medge utskott rätt att sammanträda utanför de fastställda sessionstiderna och samtidigt då medge utskottsmedlemmarna rätt till arvode för sådana dagar.

Antalet arbetsdagar i landstinget under 1980-talet:

1980	124
1981	140
1982	149
1983	204 (pga arbetet med självstyrelselagen)
1984	160
1985	172
1986	165
1987	186 (mandatperiodens sista arbetsår)
1988	166
1989	174

Medeltal: 164 dagar

Medeltal 1985-1989: 172,6 dagar.

Arvoden för andra dagar än de egentliga arbetsdagarna under sessionerna har hittills utgått endast i begränsad omfattning. Sammanträden utom sessionstid har regelmässigt hållits med kanslikommissionen, justeringsutskottet och justeringsmännen för korta protokollet. Dessa sammanträden har dock varit rätt få till antalet. Vissa år har därtill något utskott berättigats att sammanträda utanför sessionstiden. Också i dessa fall har antalet sammanträdesdagar varit begränsat. Sammanfattningsvis kan sålunda konstateras att flertalet landstingsmän åtnjuter arvoden endast för landstingets egentliga arbetsdagar. Medlemmar i specialorgan har härutöver lyft vissa dagsarvoden. Det rör sig här om ett tiotal landstingsmän som per år lyft i genomsnitt 3-5 extra arvoden, vicetalmännen möjligen 5-10 arvoden. Härtill kommer att medlemskap i Nordiska rådet medfört rätt till arvoden då organ inom rådet sammanträtt utom sessionstid.

Motiv för ett förändrat arvodessystem

Inom landstingets förvaltningsorgan har frågan om en viss revidering av arvodes-systemet aktualiserats. Utgångspunkten vore att lämna bindningen till landstingets sammanträdesdagar och övergå till en form av månadsarvode, dock så att ett visst antal dagar fortfarande skulle läggas till grund för arvodesberäkningen.

Talmanskonferensen anser att ett månadslönesystem skulle medföra flera fördelar:

- ett system med en form av månadsarvode skulle understryka landstingsmannas uppdragets kontinuerliga karaktär under mandatperioden; den utökade parlamentarismen och det intensifierade arbetet i landstingsgrupperna medför ett ökat behov av kontakter inom och mellan grupperna även utanför de tider landstinget sammanträder,
- ett arvodessystem som inte är direkt beroende av antalet sammanträdesdagar skulle medföra att utskott och andra organ inom landstinget i princip skulle kunna sammanträda utan särskilda beslut även utom sessionstiden om detta är påkallat av något speciellt skäl,
- systemet kunde på längre sikt tänkas innebära att antalet sammanträdesdagar inte tenderar att ökas,
- ur den enskilde landstingsmannens synvinkel kan ett arvodessystem som innebär en jämn fördelning av arvodet under året vara ändamålsenligt.

Reformförslagets innehåll

Talmanskonferensen föreslår att landstinget skulle övergå till ett arvodessystem där samtliga landstingsmän (frånsett talmannen som fortfarande skulle lyfta årsarvode) skulle erhålla arvode för 180 dagar. Grunden för arvodet skulle fortfarande vara en form av dagsarvodesberäkning men arvodet skulle utbetalas månatligen med 1/12 av årsarvodets belopp. Arvodet för 180 dagar skulle anses täcka allt arbete inom landstinget oberoende av om detta arbete utförs under eller utanför sessionstiderna.

Arvode utanför denna norm skulle utgå endast till medlem eller ersättare i Nordiska rådet då denne utanför landskapet deltar i sammanträde med något av rådets organ. Undantag från huvudreglen får i detta särskilda fall anses motiverat med hänsyn till antalet sådana förrättningsdagar (15-20/år) och uppdragets speciella karaktär. Särskilt dagsarvode skulle härvid utgå oberoende av om ifrågavarande uppdrag fullgörs under eller utanför sessionstid. Om landstingets talman är medlem eller ersättare i rådet utgår dock inte extra dagsarvode med beaktande av de särskilda regler som gäller för talmannens arvode.

Övriga sammanträdesdagar utanför sessionstiderna skulle i fortsättningen inte berättiga till särskilt arvode utan anses ingå i månadsarvodet. Kanslikommissionen skulle dock av synnerliga skäl kunna medge rätt till dagsarvode utöver normen om 180 dagar. Som sådana skäl skulle betraktas endast en exceptionell arbetsbörda för något utskott, ett betydande antal extra förrättningsdagar för enskild landstingsman eller annan liknande orsak. Resor skulle normalt inte ge sådan rätt.

Ett nytt arvodessystem skulle inte innebära några ändringar i fråga om landstingsmännens rätt till reseersättningar. Inte heller skulle talmannens arvode förändras av det nya systemet; denne åtnjuter ju sedan 1988 en form av årsarvode.

Tilläggskostnader

Den föreslagna reformen kan förväntas medföra vissa tilläggskostnader. En sammanträdesdag i landstinget medför för närvarande kostnader för arvoden om drygt 15.700 mark. Ett "normalår" om 165 dagar medför sålunda i dagens kostnadsläge ett totalt arvodesbelopp om drygt 2.600.000 mark. Med beaktande av att å ena

sidan vissa arvoden för extra dagar bortfaller och å andra sidan att antalet arvodesdagar för samtliga landstingsmän höjs något kan kostnadsökningen i dagens kostnadsläge bedömas begränsa sig till ca 250.000 mark per år.

Ikraftträdande

Talmanskonferensen föreslår att reformen tillämpas fr.o.m. den 1 januari 1990.

Med hänvisning till det anförda föreläggs landstinget till antagande

Å l a n d s l a n d s t i n g s b e s l u t

om ändring av Ålands landstings beslut om arvode för landstingsman

Med stöd av 12 § 1 mom. landstingsordningen (11/72) ändras punkterna "Dagsarvode", "Semesterpremie", "Särskilda uppdrag" och "Utbetalning" i landstingets beslut den 10 november 1977 om arvode för landstingsman, av dessa punkter "Dagsarvode" sådan den lyder i landstingets beslut den 26 maj 1989 och "Utbetalning" sådan den lyder i landstingets beslut den 26 september 1986, som följer:

Dagsarvode. Landstingsman är berättigad till ett dagsarvode vilket utgår med ett belopp som är 1/365-del av det årsarvode inklusive dyrortstillägg för första dyrortsklassen, vars belopp är sex löneklasser lägre än vad som vid varje tidpunkt erläggs för tjänst eller befattning i stats- eller landskapsförvaltningen hänförd till den högsta avlöningsklassen. Dagsarvode utgår till envar landstingsman för 180 dagar per kalenderår.

Semesterpremie. Såsom semesterpremie erläggs ett arvode motsvarande semesterpremien för landskapets tjänstemän. Sådant arvode erläggs för 15 semesterdagar och utbetalas i oktober månad.

Särskilda uppdrag. Under tid då landstinget inte sammanträder utgår resekostnadsersättning men inte arvode för sammanträden med utskott eller annat organ inom landstinget eller för annat uppdrag på landstingets vägnar. Kanslikommissionen kan av synnerliga skäl medge rätt till dagsarvode utöver vad som anges i detta beslut.

Till landstingsman, som valts till ordinarie medlem eller ersättare i Nordiska rådet, utgår dock arvode för sådan förrättningsdag som föranleds av sammanträde på ort utanför landskapet med organ hörande till rådets verksamhet.

Utbetalning. Till landstingsman utbetalas den 15 i varje månad ett belopp motsvarande 1/12 av det sammanlagda årsarvode landstingsman enligt bestämmelserna i detta beslut är berättigad till. Beloppet justeras i enlighet med förändringar i de vid varje särskilt tillfälle gällande lönetabellerna.

Resekostnadsersättning erläggs mot räkning. Reseräkning skall inlämnas till landstingets kansli snarast möjligt efter utgången av varje månad landstinget varit samlat. Avser räkningen resor under tid då landstinget inte i sin helhet varit samlat skall räkningen inlämnas snarast möjligt efter avslutad förrättning och godkännas av talmannen eller vederbörande utskottsordförande.

Detta beslut tillämpas från och med den 1 januari 1990.

Mariehamn den 12 januari 1990

På talmanskonferensens vägnar:

Olof Jansson
talman

Lars Ingmar Johansson
sekreterare